

TISKOVÁ ZPRÁVA

10. září 2019

Ve skleníku Fata Morgana na vás čekají nejen pekelné konve láčkovek Výstava masožravých rostlin v trojské botanické zahradě prozradí, co večeří „Adély“

O tom, že nevinné rostliny mohou být zároveň i nelítostnými dravci, vás přesvědčí výstava Smrtonosné pasti. Ta právě probíhá ve skleníku Fata Morgana a u expozice Mokřad ve venkovním areálu trojské botanické zahrady. Představí se na ní 12 rodů masožravých rostlin reprezentovaných 120 druhy. Zajímá vás, čím se živí „Adély“, jak loví a kde je v přírodě můžete nalézt? Nenechte si ujít jejich jedinečnou přehlídku na pozadí tropického pralesa, citlivě doplněnou aranžmá z dílny floristky Kláry Franc Vavříkové. Výstavu si můžete prohlédnout až do 22. září denně mimo pondělí od 9.00 do 19.00 hodin.

Když se řekne masožravka, mnozí si jistě vybaví známý film Adéla ještě nevečeřela, kde obří nenasytná rostlina svým květem požírá nebohé oběti. Nicméně realita je poněkud jiná. Pastmi jsou ve skutečnosti ve většině případů přeměněné listy. „Po čtyřleté pauze se do skleníku Fata Morgana vrací oblíbené masožravé rostliny. Výstava má za cíl představit rozmanitost těchto rostlin a zároveň vyvrátit mnohé mýty, které jsou s nimi často spojovány. Krásnými aranžmá ji tentokrát doplňuje Klára Franc Vavříková,“ říká Bohumil Černý, ředitel Botanické zahrady hl. m. Prahy.

Otevírací doba v září a v říjnu:
Skleník Fata Morgana:
od 9.00 do 19.00 (út–ne, svátek)
Venkovní expozice:
od 9.00 do 19.00
Vinotéka sv. Klára:
od 13.00 do 20.00 (po–pá)
od 11.00 do 20.00 (so, ne, svátek)

Smrtonosné pasti s vůní pekla

Fascinující masožravé rostliny jsou nejen zálučné, ale také krásné. O tom vás přesvědčí i nápaditá aranžmá, která ve skleníku Fata Morgana vytvořila květinová designérka Klára Franc Vavříková. „Zcela záměrně jsem zvolila kontrast dřevěného uhlí a opáleného dřeva k živým rostlinám. Samotná masožravost rostlin je lehce děsivá, stejně tak pomíjivost, která je znázorněna zvoleným materiálem. Dalším protichůdným prvkem je v současnosti velmi aktuální téma – kůrovec, jehož požerky jsou patrné na použitých slabých větvích. Mojí myšlenkou byl jistý přírodní paradox, kdy rostliny se na jedné straně mohou živit hmyzem, na straně druhé hmyz konzumuje rostliny,“ vysvětluje Klára Franc Vavříková. Kromě uhlí, jehož vůně připomíná útroby pekla, se v aranžmá uplatnily i mrtvé části masožravých rostlin. „V souladu s tím jsem koncipoval i celou výstavu. Exemplaře jsem ponechal ve stavu, jak by je člověk potkal v přírodě, tedy i s uschlými listy, pastmi a podobně,“ doplňuje Vlastik Rybka, vedoucí odborného oddělení Botanické zahrady hl. m. Prahy a kurátor výstavy.

Nejen mucholapky a rosnatky, ale i méně známé druhy

Během konání výstavy se kromě notoricky známých masožravých rostlin, jako jsou mucholapky se sklápávajícími se pastmi nebo rosnatky, vyskytující se i v naší přírodě, představí rovněž méně známé rody a druhy. „*K vidění je i nedávno popsáný druh genliseje, jež autoři dle více z květu vytrčených pohlavních orgánů vtipně nazvali genlisea exhibicionista. Genliseje netvoří kořeny, ale mají zvláštní vývrtkovité útvary, které se vidličnatě rozbíhají z drobného kulovitého měchýřku. Ve vývrtkovitých útvarech, fungujících na principu vrše, byl naměřen podtlak a v měchýřku zjištěny enzymy rozkládající kořist,*“ **uvědl Vlastik Rybka.** Návštěvníky jistě zaujmou bačkůrkovitě vypadající pasti australského druhu *Cephalotus follicularis*, suchomilní zástupci druhu *Drosophyllum* rostoucí na jihu Evropy nebo jihoafrické roriduly, které se o svou kořist dělí se spřátelenými plošticemi.

Nejmenšími, ale zároveň nejlepšími lovci jsou bublinatky. Jejich květy jsou tak okouzlující, že byly některé druhy původně řazeny mezi orchideje. Uvnitř svých drobných pastí umějí vytvořit podtlak. Pokud se kořist dotkne citlivých brv, dojde k jejímu nasátí. Jedná se o nejrychlejší aktivní pohyb zaznamenaný v rostlinné říši. Pastmi vyššími než jeden metr se naopak mohou pochlubit americké špirlice. Ty jsou vystavené ve venkovním areálu zahrady poblíž expozice Mokřadu, která prezentuje některé odolné druhy masožravek po celý rok.

Ďábelské konve i toalety

Největší masožravé rostliny jsou láčkovky. Jejich impozantní gravitační pasti fascinují lidstvo již od roku 1658, kdy byl popsán první druh. „*Výstava představí láčkovky v různorodých formách od těch nejdrobnějších po exempláře s obřími pastmi i úctyhodné liány. Pasti jednotlivých druhů se tvarově a barevně liší. Některé lákají hmyz na sladký nektar, jiné jsou lepivé spíše jako mucholapka, další shromažďují různorodý odpad. Existuje i druh (láčkovka Lowova, latinsky *Nepenthes lowii*) sloužící jako toaleta pro drobné savce tany, jejichž exkrementy rostlině dodávají potřebný dusík,*“ **vysvětluje Vlastik Rybka.** Láčkovky jsou mezi pěstiteli velmi oblíbené coby pokojové rostliny. Pro zdárný vývoj svých pastí však vyžadují dostatečně vysokou vzdušnou vlhkost.

Nejen láčkovky, ale i mnoho dalších druhů si zájemci mohou přímo ve skleníku Fata Morgana také zakoupit. Prodejní část výstavy je umístěna v prostoru pod terasou v prostřední části skleníku.

Kalendář akcí Botanické zahrady hl. m. Prahy září – listopad 2019

Fotografická výstava – Krása rostlinného těla

Dlouhodobá výstava u expozice Kosatce

Celoroční téma krásy rostlinného těla se promítá do letní výstavy fotografií pořízených zaměstnanci botanické zahrady, osvěžující prázdninový čas. Makrofotografie rostlinné říše zachycují zajímavé úhly pohledu a překvapivé momenty, u kterých stojí za to se zastavit. Návštěvníkům přiblíží svět rostlin v neobvyklých podobách.

Fotografická výstava

Dlouhodobá výstava u rozhledny ve venkovních expozicích

Na výstavě Zahrada vašima očima můžete vidět 12 oceněných fotografií, které byly pořízeny v Botanické zahradě hl. m. Prahy v rámci fotosoutěže pořádané ve spolupráci s firmou ZEISS. Porota vybírala z více než 600 došlých snímků. Stejnomený kalendář na rok 2020 je v prodeji ve stáncích se suvenýry v areálu botanické zahrady.

Zahradou s odborníkem – Fata Morgana

7. 9.

od 14.00 a 16.00

Procházka s kurátorem Janem Ponertem skleníkem Fata Morgana s povídáním o přizpůsobení stavby rostlinného těla k životu v různých podmínkách (od pouští po vysoká pohoří).

Smrtonosné pasti

do 22. 9.

Fata Morgana

denně kromě pondělí od 9.00 do 19.00

Fascinuje vás rafinovanost masožravých rostlin a jejich schopnost proměnit své tělo v smrtonosnou past? Přijměte pozvání do skleníku Fata Morgana a poznejte je blíž. Seznámíte se s rekordmankami rostlinné říše bublinkami, zjistíte, čím se živí láčkovka, odhalíte tajemství ztraceného světa heliamfor a poznáte, v čem tkví krása masožravosti.

Vinobraní sv. Kláry

14. – 15. 9.

Vinice sv. Kláry

Milovníci vína by si v diáři měli poznamenat víkend 14. a 15. září. V tomto termínu ožije jedna z nejstarších vinic v Praze oslavou sklizně. Vinobraní sv. Kláry představí vinařskou produkci jak místní, tak i dalších vinařství z Čech a Moravy. Chybět nebude ani doprovodný hudební program.

Od 23. září do 7. října je skleník Fata Morgana z technických důvodů uzavřen.

Dýně hrají všemi barvami

26. 9. – 20. 10.

Ornamentální zahrada

Hravost barev i oblé tvary jsou hitem letošního podzimu. Hřejivé tóny dýňových plodů rozzáří i sebesmutnější den. Odhalte jejich krásu během oblíbené výstavy v Ornamentální zahradě.

Dýňové hrátky

19. – 20. 10.

Venkovní expozice, Stráň

Zkuste si s dýněmi pohrát a popustit přitom uzdu své fantazii a tvořivosti. Zapojit se může opravdu každý. Záleží jen na zručnosti a odvaze. K dispozici budou různé podzimní přírodniny, dýně za drobný poplatek. Chcete-li, přineste si i vlastní neobvyklé plody a nástroje, které by se vám mohly při tvoření hodit. Výsledné objekty si lze odnést s sebou domů k podzimní výzdobě interiérů.

Halloween

31. 10. od 15.00

Venkovní expozice, Stráň

Dlabání dýní v období Dušiček je starou keltskou tradicí. Plody k dlabání bude možné zakoupit přímo na místě. Pro děti budou do setmění připraveny soutěže a drobné úkoly. V 18 hodin vyjde tradiční večerní průvod s rozsvícenými dýněmi. Během odpoledne a večera bude také možnost zakoupit v občerstvení špekáček, opéct si ho a posedět u ohně. S sebou si nezapomeňte vzít oblečení, které je možné umazat, lžici a nůž na dlabání.

Intimní život rostlin

7. 11. – 5. 12.

Fata Morgana

Víte, jak to dělá kosatec? Co je sklápěčka značky Salvia? Nebo dokonce jak vyrobit semeno bez tatínka? Že ne? Přijďte se ponořit do tajů intimního života rostlin a zábavnou formou se dozvíte mnohé o jejich rozmnožování.

Svatomartinský přípitek

11. 11.

Vinice sv. Kláry

Přijďte i letos ochutnat mladá vína českých vinařů a poodhalit tak tajemství kvality nového ročníku. Již tradičně vás zveme 11. 11. v 11 hodin ke slavnostnímu otevření Svatomartinského vína na vinici sv. Kláry.

Kořeny osobností

Dlouhodobý celoroční projekt v areálu Botanické zahrady hl. m. Prahy

Více než devět desítek osobností poctilo v uplynulých deseti letech Botanickou zahradu hl. m. Prahy svou návštěvou, aby podpořily projekt Kořeny osobností, v jehož rámci dochází ke spojení vzácného přírodního bohatství s těmi největšími postavami současného světa. Projekt má připomínat budoucím generacím nejen jedinečné dědictví přírody, ale také to nejlepší, co dokázal člověk, ať již v oblasti kulturní, sportovní, či vědecké.

Slavné osobnosti, které se na projektu Kořeny osobností podílejí, patří k těm, ke komu s úctou a obdivem vzhlížíme, stejně jako s respektem vnímáme krásu přírodního dědictví pražské botanické zahrady. Pro děti je hrdinou Hurvínek či postava Krtečka, pro sportovní fandy Josef Masopust nebo Pavel Nedvěd, pro jiné spisovatel Ivan Klíma, režisér Miloš Forman či architektka Eva Jiřičná a řada dalších. Všechna tato velká jména budete mít možnost potkat na Stezce osobností a díky nim s celou svou rodinou formou jedinečného zážitku poznat a obdivovat poklady rostlinné říše. Prostřednictvím projektu Kořeny osobností si totiž svou cestu k vzácným rostlinám a stromům najdou děti i jejich rodiče. K dnešnímu dni se do projektu zapojilo již 98 známých osobností. V letošním roce si svůj strom vysadil Zdeněk Hřib, primátor hl. m. Prahy, Ester Ledecká, snowboardistka a alpská lyžařka, a český lezec Adam Ondra, legendární Čtyřlístek spolu s autorem Jaroslavem Němečkem a herečka Alena Vránová.

Kompletní program Botanické zahrady hl. m. Prahy i další novinky najdete

Pro více informací prosím kontaktujte:

Mgr. Klára Hrdá

Referentka pro vnější vztahy a média

e

-

Darina Miklovičová

PR manažerka pro externí komunikaci

e

t

m

H

i

Y

P

H

R

Y

P

E

N

K

L

I

"

N

m

K

a

i

l